

I n h o u d

7	de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening <i>Woord vooraf</i>
9-77	B. Vanmontfort, A.-I. Geerts, C. Casseyas, C. Bakels, C. Buydens, F. Damblon, R. Langohr, W. Van Neer & P.M. Vermeersch <i>De Hel in de tweede helft van het 5de millennium v.Chr. Een midden-Neolithische enclosure te Spiere (prov. West-Vlaanderen)</i> The Hell during the late 5th millennium cal BC: the middle Neolithic enclosure site of Spiere (prov. of West-Flanders)
79-103	R. Annaert, B. Cooremans, K. Desender & A. Ervynck <i>Een midden-Bronstijdwaterput en kuil uit de vroege IJzertijd op de site Kapelleveld in Kontich (prov. Antwerpen)</i> A Bronze Age well and an Iron Age pit on the Kapelleveld at Kontich (prov. of Antwerp)
105-122	H. Verbeeck <i>Een nederzetting uit de midden-IJzertijd te Kontich, Blauwesteen (prov. Antwerpen)</i> Habitat de l'Age du Fer à Kontich, Blauwesteen (prov. d'Anvers)
123-164	W. De Clercq, J. Bastiaens, K. Deforce, K. Desender, A. Ervynck, V. Gelorini, K. Haneca, R. Langohr & A. Van Peteghem <i>Waarderend en preventief archeologisch onderzoek op de Axxes-locatie te Merelbeke (prov. Oost-Vlaanderen): een grafheuvel uit de Bronstijd en een nederzetting uit de Romeinse periode</i> Evaluating and preventive archaeological research at the Axxes business complex at Merelbeke (prov. of East-Flanders, Belgium): a Bronze Age barrow and a Roman period settlement
165-218	A. Verhaert, R. Annaert, R. Langohr, B. Cooremans, V. Gelorini, J. Bastiaens, K. Deforce, A. Ervynck & K. Desender <i>Een inheems-Romeinse begraafplaats te Klein-Ravels (gem. Ravels, prov. Antwerpen)</i> A native-Roman graveyard at Klein-Ravels (Ravels, prov. of Antwerp)
219-228	S. Vanhoutte <i>Een korte archeologische interventie ten zuiden van het Romeinse castellum te Oudenburg (prov. West-Vlaanderen)</i> A short archaeological intervention to the south of the Roman <i>castellum</i> in Oudenburg (prov. of West-Flanders)
229-256	R. Annaert & J. van Heesch (met medewerking van Arent Pol) <i>Een gouden muntschat uit het Merovingisch grafveld te Broechem (gem. Ranst, prov. Antwerpen)</i> A Merovingian gold hoard at Broechem (Ranst, prov. of Antwerp)
257-279	D. Tys <i>De inrichting van een getijdenlandschap. De problematiek van de vroegmiddeleeuwse nederzettingsstructuur en de aanwezigheid van terpen in de kustvlakte: het voorbeeld van Leffinge (gem. Middelkerke, prov. West-Vlaanderen)</i> The transformation of a tidal landscape. The early medieval settlement structure and the presence of terp-settlements in the coastal plain: the example of Leffinge (Middelkerke, prov. of West-Flanders)

281-408

K. De Groote, J. Moens, D. Caluwé, B. Cooremans, K. Deforce, A. Ervynck, A. Lentacker, E. Rijmenants, W. Van Neer, W. Vernaeve & I. Zeebroek

De Valcke, de Slotete en de Lelye, burgerwoningen op de Grote Markt te Aalst (prov. Oost-Vlaanderen): onderzoek naar de bewoners, analyse van een vroeg-16de-eeuwse beerputvulling en de evolutie tot stadhuis
De Valcke, de Slotete and de Lelye, stone houses along the Grote Markt at Aalst (prov. of East-Flanders): investigations into their habitation, an early 16th century cesspit and the evolution towards the townhall

W o o r d v o o r a f

In maart 2004 werd het Instituut voor het Archeologisch Patrimonium omgevormd tot het nieuwe "Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed". Om het archeologische, monumentale en landschappelijke erfgoed als een ondeelbaar geheel te behandelen, werden de archeologen van het voormalige Instituut voor het Archeologisch Patrimonium samengebracht met de onderzoekers uit de Afdeling Monumenten en Landschappen. Elk vanuit hun invalshoek reiken ze de bouwstenen aan die het fundament van de nieuwe instelling vormen. Een van die bouwstenen is de reeks "Archeologie in Vlaanderen".

Het verheugt me dan ook het achtste boekdeel van deze prestigieuze reeks te kunnen inleiden.

Opnieuw treft de ongemene rijkdom van het Vlaamse bodemarchief. In Spiere kwamen belangrijke elementen van een grote omheinde site van supra-lokaal belang uit het midden-Neolithicum aan het licht. In Kontich werden een geïsoleerde waterput uit de midden-Bronstijd en een boerenerf uit de midden-IJzertijd opgegraven. Tijdens onderzoek in Merelbeke werd de plattegrond van een grafheuvel uit de Bronstijd blootgelegd en kreeg men zicht op een agrarische Romeinse nederzetting die economisch echter vrij vlug faalde. In Klein-Ravels werd een inheems-Romeinse begraafplaats bestudeerd met begrafenisgebruiken die kaderen binnen lokale prehistorische tradities. Ten zuiden van het Romeinse *castellum* van Oudenburg stootte men op een Romeinse occupatie die van voor de aanleg van de versterking dateerde. Broechem leverde een ware verrassing op met een boeiende Merovingische begraafplaats waarvan de bijgaven op belangrijke internationale invloeden wijzen en de goudschat van 10 munten een uniek karakter heeft. Het onderzoek naar het vroeg-middeleeuwse kustgebied leidde tot een historisch-geografisch nieuw landschap waarin de vroeg-middeleeuwse nederzettingstructuur van Leffinge een opmerkelijke positie inneemt. Het stadhuis van Aalst ten slotte bewaarde een verborgen archeologisch en bouwhistorisch patrimonium waarvan het belang voor de stadsgeschiedenis door recente studie duidelijk werd.

De meeste onderzoeken die in "Archeologie in Vlaanderen VIII" aan bod komen, stelen op preventieve opgravingen die aan bouwingsrepen voorafgaan. Ondanks de beperkingen van deze vorm van archeologie, zijn de auteurs er via geïntensifieerd interdisciplinair onderzoek toch in geslaagd om de opgegraven brokstukken van het erfgoed een betekenis te geven die heel wat verder reikt dan de lokale vaststelling van grondsporen en gebouwresten. Het is juist die brede kijk op de feiten die de reeks "Archeologie in Vlaanderen" zo boeiend maakt.

Dirk Van Mechelen
Vlaams minister van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening